

Στέγαση του Πληθυσμού μετά από ένα σεισμό

Δρ Α. Κούρου

Προϊσταμένη Τμημ. Εκπαίδευσης – Ενημέρωσης Ο.Α.Σ.Π.

e-mail: akourou@oasp.gr

Ημερίδα: «Πρόληψη και Ετοιμότητα για τη Διαχείριση της Έκτακτης Ανάγκης σε Σεισμό», Ηράκλειο, 22/11/2011

Γενικά Στοιχεία

Πρώτη Μετασεισμική Περίοδος

Στέγαση των πληγέντων

Η επιλογή του είδους και των διαδικασιών στέγασης των πληγέντων εξαρτάται από ένα σύνολο παραγόντων:

- το **είδος** της καταστροφής
- το **ποσοστό του πληθυσμού** που επλήγει
- την **περιοδικότητα** της καταστροφής
- το **διαθέσιμο απόθεμα στέγης** στην ευρύτερη περιοχή
- το **θεσμικό πλαίσιο**
- τις **κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες**.

Ιταλία 1980

Στέγαση των πληγέντων

Στην Ελλάδα έχει καθιερωθεί στεγαστική αποκατάσταση πληγέντων - αστέγων από καταστροφές, σε τρεις διαδοχικές φάσεις:

- **άμεση στέγαση σε σκηνές, πλοία, τροχόσπιτα** κ.λπ. Διαρκεί από μερικές ημέρες έως μερικές εβδομάδες.
- **προσωρινή στέγαση σε ημιμόνιμα καταλύματα.** Διαρκεί από μερικούς μήνες έως λίγα χρόνια. Η στέγαση γίνεται σε μεταφερόμενους οικίσκους, σε ξενοδοχεία, ή σε κτίρια που δεν έχουν βλάβες (επιδότηση ενοικίου - συγκατοίκηση).
- **μόνιμη στέγαση μετά την αποκατάσταση** του μόνιμου κτιριακού αποθέματος (επισκευή ή ανακατασκευή).

Ζάκυνθος 1893

Γενικά για τους οργανωμένους χώρους στέγασης

Για τη στέγαση των πληγέντων σε οργανωμένους χώρους πρέπει να γίνουν τα ακόλουθα:

- επιλογή, σχεδιασμός και δημιουργία των χώρων στέγασης
- κάλυψη των αναγκών του πληθυσμού σε είδη απαραίτητα για τη διαβίωση
- μέριμνα για τις συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας των χώρων
- διοίκηση των χώρων
- μελέτη για έγκαιρη διακοπή λειτουργίας των χώρων.

Άμεση Στέγαση των πληγέντων

Η αντιμετώπιση της ανάγκης των πληγέντων για άμεση στέγαση, πρέπει να γίνει επιλέγοντας τον καταλληλότερο δυνατό τρόπο με βάση την έκταση της καταστροφής, τις κοινωνικο-πολιτικές συνθήκες και τα οικονομικά δεδομένα.

Οι σκηνές, τα τροχόσπιτα και τα κρουαζιερόπλοια είναι σε πολλές περιπτώσεις η πρώτη λύση για την άμεση στέγαση των πληγέντων.

San Francisco 1906

Προσωρινή Στέγαση των πληγέντων

- **Οργανωμένοι οικισμοί με μεταφερόμενους οικίσκους**
Αποτελεί μία προσωρινή λύση στέγασης μέχρι την επισκευή ή την ανακατασκευή των μόνιμων κατοικιών.
- **Επιδότηση ενοικίου ή συγκατοίκησης**
Παρέχεται οικονομική ενίσχυση στους πληγέντες για προσωρινή ενοικίαση κατοικίας ή συγκατοίκηση μέχρι να αποκατασταθεί τη δική τους.

Μόνιμη Στέγαση - Μέτρα Αποκατάστασης

Καθορίζεται οικονομική ενίσχυση στους πληγέντες, η οποία εξαρτάται από την έκταση των ζημιών, για την:

- επισκευή κτιρίων με επισκευάσιμες βλάβες
- ανακατασκευή κτιρίων που κατεδαφίστηκαν.

Θεσμικό Πλαίσιο

Κίνα 2008

Στέγαση των πληγέντων - Θεσμικό Πλαίσιο

- Οι Δήμαρχοι με βάση τις πληροφορίες που έχουν συλλέξει, δια των Γραφείων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, σχετικά με τον αριθμό των κατοικιών που έχουν καταρρεύσει ή έχουν υποστεί σοβαρές βλάβες στην περιοχή ευθύνης τους, πραγματοποιούν την πρώτη εκτίμηση του αριθμού των πολιτών για τους οποίους πρέπει να εξασφαλιστούν άμεσα καταλύματα και ενημερώνουν άμεσα τον Περιφερειάρχη και τον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη.
- Ο Περιφερειάρχης στα πλαίσια υλοποίησης της δράσης για την οργάνωση των χώρων καταυλισμού, δια των Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας κινητοποιεί τις αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειών (Διευθύνσεις Πρόνοιας κ.λπ.) που είναι υπεύθυνες για τη διαχείριση υλικών οργάνωσης των χώρων καταυλισμού (σκηνές, κουβέρτες, κ.λπ.) ώστε να εξασφαλίσουν τα αναγκαία υλικά σε περίπτωση προσωρινής διαβίωσης σεισμοπλήκτων στους προκαθορισμένους χώρους καταυλισμού (ΦΕΚ 256/Α/1966).

Στέγαση των πληγέντων - Θεσμικό Πλαίσιο

- Οι Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας, αν τούτο απαιτηθεί, συντονίζουν το έργο της διάθεσης των υλικών αυτών και την οργάνωση του καταυλισμού.
- Για την οργάνωση των καταυλισμών (στήσιμο σκηνών κ.λπ.) οι Περιφερειάρχες μπορούν να αιτηθούν τη συνδρομή των Ενόπλων Δυνάμεων μέσω του ΚΕΠΠ/Γ.Γ.Π.Π. ή Εθελοντικών Οργανώσεων Π.Π. που δραστηριοποιούνται στην περιοχή και διαθέτουν ανάλογη εμπειρία.
- Η προμήθεια και διάθεση σκηνικού υλικού και κλινοσκεπασμάτων για την προσωρινή στέγαση των σεισμοπλήκτων είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

(ΦΕΚ 265/Α/1966, Π.Δ. 93/1993, ΦΕΚ 39/Α' /1993)

Στέγαση των πληγέντων - Θεσμικό Πλαίσιο

- Για το σκοπό αυτό το Υ.Υ.Κ.Α. διατηρεί 10 αποθηκευτικά κέντρα στην επικράτεια (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Λάρισα, Ιωάννινα, Κομοτηνή, Αχαΐα, Τρίπολη, Ηράκλειο Κρήτης, Μυτιλήνη και Ρόδο), εκ των οποίων το αποθηκευτικό κέντρο της Αθήνας χρησιμοποιείται ως κεντρική αποθήκη και εφοδιάζει αναλόγως των αναγκών τα υπόλοιπα αποθηκευτικά κέντρα.
- Η Γενική Διεύθυνση Πρόνοιας του Υ.Υ.Κ.Α., είναι αρμόδια για την παραλαβή, εναποθήκευση και διακίνηση των ανωτέρω υλικών και εφοδίων της κεντρικής αποθήκης, ενώ η Διεύθυνση Προμηθειών, είναι αρμόδια για τη συσκευασία και αποστολή υλικών στις Γενικές Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας των Περιφερειών της χώρας, καθώς και την εξασφάλιση των μέσων αποστολής των υλικών αυτών.

(Π.Δ. 95/2000, ΦΕΚ 76/Α' /2000)

Στέγαση των πληγέντων - Θεσμικό Πλαίσιο

➤ Η κοινωνική προστασία στους πολίτες που περιέχονται σε κατάσταση ανάγκης εξαιτίας σεισμού, υποστηρίζεται άμεσα από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, μέσω των Δήμων και των Περιφερειών, όταν συντρέχει περίπτωση για την κάλυψη των πρώτων αναγκών των πληγέντων (διαμονή - διατροφή) και από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στη συνέχεια, δια των αρμοδίων Υπηρεσιών Πρόνοιας των Δήμων. (Ν.Δ. 1973, ΦΕΚ 149/Α' /1973, ΦΕΚ 1185/Β' /2001)

➤ Την προσωρινή στέγαση των πληγέντων μπορεί να υποστηρίξει το Υπουργείο Θαλασσίων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας με την εύρεση κατάλληλων πλοίων, μετά από αίτημα μέσω του ΚΕΠΠ/Γ.Γ.Π.Π.

(Ν. 4442/1929, ΦΕΚ 339/Α' /1929, Ν. 3536/2007, ΦΕΚ 42/Α' /2007)

Στέγαση των πληγέντων - Θεσμικό Πλαίσιο

➤ Η προκύπτουσα δαπάνη προσωρινής εγκατάστασης και διατροφής πληγεισών οικογενειών ή μεμονωμένων ατόμων σε ξενοδοχεία ή άλλους χώρους, καταβάλλεται υπό των αρμοδίων, δια την κοινωνική προστασία των πληγέντων, υπηρεσιών του Υ.Υ.Κ.Α., απ' ευθείας στους ξενοδόχους ή τους ιδιοκτήτες άλλων χώρων, εις βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού εξόδων του Υ.Υ.Κ.Α.

(Ν.Δ. 1973, ΦΕΚ 149/Α' /1973, Ν. 776/1978, ΦΕΚ 68/Α' /1978, Π.Δ. 93/1993, ΦΕΚ 39/Α' /1993)

➤ Οι λεπτομέρειες καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υ.Κ.Α.

Στέγαση των πληγέντων - Θεσμικό Πλαίσιο

➤ Με την Κ.Υ.Α. Π2/οικ.2673/29-8-2001 των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται τα όρια, οι προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και η διαδικασία οικονομικής ενίσχυσης των πληγέντων για την κάλυψη των πρώτων αναγκών τους, τις επισκευές κύριας οικίας ή την αντικατάσταση της οικοσκευής κ.λπ. Σκοπός αυτής της οικονομικής ενίσχυσης είναι η κατά το δυνατόν αμεσότερη επαναλειτουργία των νοικοκυριών και ως εκ τούτου οι ζημιές αναφέρονται στο κτίριο που καλύπτει τις βασικές ανάγκες διαβίωσης και στο σύνολο της οικοσκευής.

➤ Προκειμένου να χορηγηθούν οι προβλεπόμενες οικονομικές ενισχύσεις η αρμόδια Διεύθυνση Πρόνοιας των Δήμων στέλνει αίτημα στην αρμόδια Διεύθυνση Κοινωνικής Αντίληψης και Αλληλεγγύης του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για τη μεταβίβαση της σχετικής πίστωσης από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου.

Στέγαση των πληγέντων - Θεσμικό Πλαίσιο

➤ Για τη λήψη απόφασης οριοθέτησης περιοχών για την αποκατάσταση ζημιών σε κτίρια λόγω σεισμού απαιτείται υποβολή σχετικού αιτήματος από την οικεία Περιφερειακή Ενότητα ή την Περιφέρεια προς τον Υπουργό Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, αφού προηγηθούν αυτοψίες που διενεργούνται από υπαλλήλους μηχανικούς της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων ή από υπαλλήλους της Περιφερειακής Ενότητας στην οποία ανήκουν, καθώς και των αρμοδίων υπηρεσιών της Περιφέρειας.

(ΑΠ 938/ΑΖ11/15-4-1998 εγκύκλιος του Υπουργού Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων)

Στέγαση των πληγέντων - Θεσμικό Πλαίσιο

- Η έκδοση αποφάσεων της Γ.Γ.Π.Π. που αναφέρονται στην κήρυξη μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης συνδέεται αποκλειστικά με τον επιχειρησιακό ρόλο που αναλαμβάνει στο συντονισμό του δυναμικού και των μέσων των φορέων που επιχειρούν για την άμεση αντιμετώπισή τους, καθώς και με το μέγεθος της κινητοποίησης του δυναμικού και των μέσων που είναι πλέον του διατιθέμενου υπό κανονικές συνθήκες.
- Η κήρυξη μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης από τη Γ.Γ.Π.Π. δεν αποτελεί προϋπόθεση για την ενεργοποίηση ειδικότερων νομοθετικών ρυθμίσεων σχετικών με την καταβολή αποζημιώσεων και δανείων σε πληγέντες.

Στέγαση των πληγέντων - Θεσμικό Πλαίσιο

➤ Θέματα που αφορούν στην αποκατάσταση ζημιών που προκλήθηκαν από σεισμό σε κτίρια εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Υ.Α.Σ, του ΥΠ.Υ.ΜΕ.ΔΙ. και πραγματοποιείται μέσω της Υ.Α.Σ. και των Τ.Α.Σ. Ειδικότερα θέματα σχετικά με την οριοθέτηση της πληγείσας περιοχής, διαπίστωσης της έκτασης των ζημιών, χορήγησης δανείων κ.λπ. ρυθμίζονται με Κ.Υ.Α. των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

➤ Θέματα που αφορούν στη στέγαση των πληγέντων (μέριμνα για την προμήθεια, μεταφορά, διαχείριση, συντήρηση των λυόμενων οικίσκων, μελέτη, κατασκευή και εποπτεία έργων κ.λπ.) καθώς και θέματα σχετικά με την οριοθέτηση της πληγείσας περιοχής, την διαπίστωση της έκτασης των ζημιών, τη χορήγηση δανείων ή άλλη συνδρομή για τη στέγαση των πληγέντων κ.λπ. αποτελούν αρμοδιότητα της Υ.Α.Σ. και ρυθμίζονται με Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και ΥΠΟ.ΜΕ.ΔΙ.

(Υ.Α. 3828/ΤΣΕΠ31.1/8-11-1985, ΦΕΚ 954/Β' / 1985)

Στέγαση των πληγέντων - Θεσμικό Πλαίσιο

- Για τη μόνιμη στέγαση των πληγέντων από τους σεισμούς, μπορεί η Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου ΥΠΟ.ΜΕ.ΔΙ. να αναλάβει την κατασκευή οικιών συμβατικής κατασκευής ή προκατασκευασμένων.
- Είναι δυνατή η εκχώρηση της κατασκευής των προαναφερόμενων τύπων κατοικιών στις Περιφέρειες ή στους Δήμους, με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και ΥΠ.Υ.ΜΕ.ΔΙ.

(Ν. 3010/2002, ΦΕΚ 91/Α' /2002)

Σχετική εγκύκλιος της Γ.Γ.Π.Π. (www.gscp.gr): **4648/6-7-2009** «Σχεδιασμός και δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση σεισμικών φαινομένων».

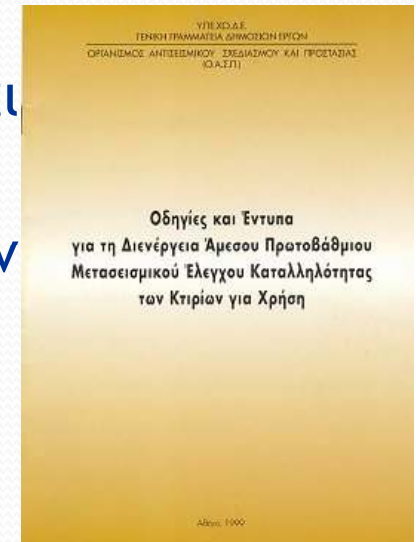

Στέγαση των πληγέντων - Θεσμικό Πλαίσιο

➤ Μετά από απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Έργων του Υπουργείου ΥΠ.Υ.ΜΕ.ΔΙ., δρομολογούνται από την Υ.Α.Σ. της Γ.Γ.Δ.Ε./ΥΠ.Υ.ΜΕ.ΔΙ. δράσεις που συνδέονται με:

- τη συγκρότηση επιτροπών Πρωτοβάθμιων και Δευτεροβάθμιων ελέγχων κτιρίων μετά το σεισμό,
- τον έλεγχο (αυτοψίες) και καταγραφή των πληγέντων κτιρίων,
- την άρση των διαπιστωμένων επικινδυνότητων.

➤ Οι έλεγχοι των κτιρίων διενεργούνται από υπαλλήλους μηχανικούς της Γ.Γ.Δ.Ε. ή από υπαλλήλους της Ν.Α. και των αρμοδίων υπηρεσιών των Ο.Τ.Α., ανάλογα με τις ανάγκες και εφόσον το κρίνει απαραίτητο ο Γενικός Συντονιστής, που ορίζεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Έργων.

Πρωτοβάθμιος Έλεγχος Καταλληλότητας των Κτιρίων

Κατά τη διάρκεια του Ελέγχου αυτού τα κτίρια χαρακτηρίζονται ως:

- Μη Κατοικήσιμα: Τα κτίρια είναι ακατάλληλα για χρήση
- Κατοικήσιμα: Τα κτίρια είναι κατάλληλα για χρήση.

Έως το 2008 τα κτίρια χαρακτηρίζονταν ως:

- **Πράσινα** (μη ορατές βλάβες στο φέροντα οργανισμό - απεριόριστη χρήση)
- **Κίτρινα** (περιορισμένες βλάβες στον φέροντα οργανισμό - περιορισμένη χρήση με ευθύνη του χρήστη)
- **Κόκκινα** (σοβαρές βλάβες στον φέροντα οργανισμό - απαγόρευση εισόδου και χρήσης).

Δευτεροβάθμιος Έλεγχος Καταλληλότητας των Κτιρίων

Με την ολοκλήρωση του Πρωτοβάθμιου ελέγχου ξεκινά ο Δευτεροβάθμιος και οριστικός Έλεγχος των Κτιρίων, κατά τη διάρκεια του οποίου εξετάζεται το σύνολο των μη κατοικήσιμων κτιρίων του Πρωτοβάθμιου Ελέγχου.

- **Κόκκινα - Κατεδαφιστέα:** Τα κτίρια κρίνονται ως επικινδύνως ετοιμόρροπα και πρέπει να κατεδαφιστούν.
- **Κίτρινα:** Τα κτίρια έχουν σοβαρές βλάβες αλλά είναι δυνατή η επισκευή τους και δεν πρέπει να χρησιμοποιηθούν μέχρι την πλήρη επιδιόρθωσή τους.
- **Πράσινα:** Τα κτίρια έχουν ήπιες ή μηδαμινές βλάβες και μπορούν άμεσα να χρησιμοποιηθούν.

Σας ευχαριστώ πολύ!

**Δρ Α. Κούρου, Προϊσταμένη Τμήμ.
Εκπαίδευσης - Ενημέρωσης Ο.Α.Σ.Π.
e-mail: akourou@oasp.gr**

**Ξάνθου 32, 1541 Ν. Ψυχικό
Τηλ.: 210 6728000**

